

Burgemeester en Wethouders

Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 – 286 10 00 **Fax** 030 – 286 12 24
www.utrecht.nl

Aan de leden van de Commissie Stad en Ruimte

Behandeld door	Bertien Oude Groote Beverborg	Datum	26 juni 2012
Doorkiesnummer	030 – 286 74 33	Ons kenmerk	12.055310
E-mail	b.beverborg@utrecht.nl	Onderwerp	Aanvullende maatregelen luchtkwaliteit
Bijlage(n)	2	Verzonden	Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden
Uw kenmerk			
Uw brief van			

Geachte dames en heren,

De gezondheid van onze inwoners is voor ons zeer belangrijk. Een schonere lucht draagt bij aan de gezondheid en daarom willen wij, in aanvulling op de bestaande maatregelen, extra maatregelen nemen om de luchtkwaliteit verder te verbeteren. Met deze brief informeren wij u over de aanvullende maatregelen luchtkwaliteit, welke wij vrijgegeven hebben voor een eerste raadpleging.

Aanleiding en ambitie

In de gemeentelijke monitoringrapportage luchtkwaliteit 2011 concluderen wij dat steeds minder inwoners worden blootgesteld aan hoge concentraties fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂). Landelijk is de afgelopen jaren een dalende trend waarneembaar voor de gemeten concentraties en ook de komende jaren nemen de concentraties naar verwachting verder af¹. Het is de ambitie van het college om in de toekomst ruim onder de Europese normen te komen.

Ondanks alle genomen en nog te nemen luchtkwaliteitsmaatregelen constateren wij op basis van de landelijke monitor luchtkwaliteit 2011 dat er in 2015 nog drie potentiële knelpuntlocaties zijn. Gezien deze resterende knelpunten en onze ambitie voor de langere termijn, hebben wij aanvullende maatregelen voor het verbeteren van de luchtkwaliteit geformuleerd. De aanvullende maatregelen zorgen tevens voor marge om eventuele tegenvallers op te vangen en in 2015 aan de gestelde grenswaarde voor NO₂ te voldoen. Dit sluit aan bij de aanbeveling van de Rekenkamers van de G4-gemeenten in hun rapport 'Geen vuiltje aan lucht'.

Voorgestelde maatregelen

Verkeer is voor bijna driekwart van de uitgestoten NO_x-emissies in de provincie Utrecht verantwoordelijk. Daarom hebben wij, aanvullend op de bestaande luchtkwaliteitsmaatregelen², door DHV/TNO een maatregelenpakket laten samenstellen wat zich met name richt op het verschonen van de bron. De maatregelen betreffen een mix van milieuzones en stimuleringsregelingen, waarbij wij aansluiten bij landelijke stimuleringsregelingen en ervaringen uit andere steden (zoals Amsterdam en Duitse steden). Met deze maatregelen richten wij ons op alle doelgroepen die in de stad Utrecht rijden. Daarbij willen wij als eerste gemeente in Nederland een milieuzone voor personenverkeer invoeren, mede omdat uit de door TNO uitgevoerde wagenparcscan blijkt dat het Utrechtse wagenpark (zowel personen- als bestelverkeer) vervuilender is dan het landelijk gemiddelde. Bij de uitvoering van de

¹ Bron: RIVM, Trends in PM₁₀ en NO₂-concentraties in Nederland,
<http://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/680704017.pdf>

² Zie bijlage 4 van het Meerjaren Perspectief Bereikbaarheid 2012 voor een overzicht van de huidige maatregelen.

Datum 26 juni 2012
 Ons kenmerk 12.055310

bronmaatregelen zullen wij nauw samenwerken met de Rijksoverheid en G4-gemeenten om te komen tot landelijke afspraken voor bijvoorbeeld de milieuzones. Voor de milieuzone bestelauto's wordt op dit moment al samengewerkt met het ministerie van Infrastructuur & Milieu en de gemeente Amsterdam om te komen tot instelling van de milieuzone per medio 2013.

Naast deze bronmaatregelen willen wij extra inzetten op mobiliteitsmanagement (aansluitend bij convenant U15 / Rij2op5) en bouwlogistiek (het efficiënt vervoeren van bouwmaterialen richting het Stationsgebied) om zo het aantal voertuigbewegingen in de stad te laten afnemen.

De maatregelen zijn geselecteerd op basis van het effect op de luchtkwaliteit, kosteneffectiviteit en uitvoerbaarheid voor 2015. Het totale indicatieve effect op de luchtkwaliteit (NO₂) van de maatregelen bedraagt – zonder de maatregel schone bussen – circa 1,5 µg/m³. De maatregel schone bussen is afhankelijk van de uitkomst van de lopende aanbesteding van het openbaar vervoer, waarvoor BRU verantwoordelijk is. Daarom is deze maatregel niet meegenomen in de totale effectberekening. De maatregelen dragen allen ook bij aan de reductie van de fijn stof uitstoot.

Overzicht van voorgestelde bron- en volumemaatregelen

Maatregel	Effect luchtkwaliteit	Directe kosten gemeente	Kosten- effectiviteit
	[µg/m ³ NO ₂]	[mio]	[µg/m ³ per mio]
Personenverkeer			
Stimuleren schone bedrijfsauto's - Euro 6	0,06	€ 0,3	0,12
Stimuleren schone bedrijfsauto's – elektrisch	0,04	€ 0,3	0,05
Pakket taxi's - Stimuleren schone taxi's – Euro 6 - Stimuleren schone taxi's – elektrisch	0,28	€ 2,0	0,06
Pakket personenauto's (met max. variant milieuzone) - Milieuzone personenauto's – maximaal - Sloopregeling + stimulering Euro 6d/Euro 4b	0,44	€ 2,6	0,17
Bestelverkeer			
Pakket bestelverkeer - Milieuzone bestelverkeer (>Euro 3) - Stimuleren Euro 6 groot bestelverkeer - Stimuleren elektrisch klein bestelverkeer	0,41	€ 3,3	0,04
Goederenverkeer			
Milieuzone vrachtverkeer - extra stimulering Euro VI	-	-	0,05
Stimuleren schoon middelzwaar vrachtverkeer (Euro VI)	0,03	€ 0,2	0,05
Optimaliseren bouwlogistiek	0,07	€ 0,1	0,21
Bussen			
Schone bussen (60% Euro 6, 40% EEV)	(1,61)	€ 0.0	0,52
Mobiliteitsmanagement			
Convenant U15/Rij2op5 (onderdeel beter benutten)	0,14	€ 0,2	0,82
Totaal	1,47	€ 9.0	-

Naast deze bron- en volumemaatregelen willen wij, daar waar het nodig is voor luchtkwaliteit, dynamisch verkeersmanagement toepassen. Onderdeel hiervan is het doseren van het inkomende verkeer van buiten de stad richting de binnenstad (met uitzondering van de route Hooggelegen – 24 Oktoberplein – Graadt van Roggenweg).

Het uitvoeren van deze aanvullende luchtkwaliteitsmaatregelen en de aanbesteding van een groot deel van het bussempark voor 2015 zal een substantieel effect hebben, waardoor we marge inbouwen onder de grenswaarden voor NO₂ en deze grenswaarden daardoor zullen halen. In de komende periode wordt door DHV/TNO berekend wat het effect van de aanvullende maatregelen is op de knelpunten en bijna-

Burgemeester en Wethouders

Datum **26** juni 2012
Ons kenmerk 12.055310

knelpunten die in de gemeentelijke monitoringsrapportage luchtkwaliteit 2011 naar voren zijn gekomen. Hierbij zullen wij ook de gezondheidseffecten in beeld brengen.

Raadpleging direct betrokken partijen

Wij zijn benieuwd hoe de voorgestelde maatregelen vallen, wat de ideeën voor concrete invulling van de maatregelen zijn en welke extra ideeën voor maatregelen er zijn. Daarom raadplegen wij na de zomer inwoners, wijkraden, belangenorganisaties, medeoverheden en bedrijfsleven over de voorgestelde maatregelen. De huidige luchtkwaliteitsmaatregelen die in uitvoering zijn of volgens planning nog in uitvoering komen, stellen wij hierbij niet ter discussie.

Vervolg

Aan het einde van 2012 komen wij met een concrete uitwerking van de aanvullende maatregelen (planning, effecten), waarin de uitkomsten van de raadpleging zijn verwerkt. Daarbij zullen wij een voorstel doen voor de dekking van de maatregelen. Concreet gaat het om de herprogrammering van de FES-gelden en de gemeentelijke co-financiering. Het aanvullend actieplan luchtkwaliteit zal vervolgens ter consultatie worden aangeboden, waarna definitieve vaststelling begin 2013 kan plaatsvinden.

Voor nadere informatie en onderbouwing van de aanvullende luchtkwaliteitsmaatregelen en de wagenparkscan verwijzen we u naar de onderzoeksrapporten in de bijlagen.

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,